

Folkesundhedslov på vej. En ny arena for idrætssektoren?

Webinar - Idrætsplatformen

Tirsdag den 4. februar 2025 kl. 09.00-10.00

Dansk Selskab for Folkesundhed

Christina Bjørk Pedersen, forperson
christina.bjoerk.petersen@regionh.dk

Jan Andersson, bestyrelsesmedlem
jaan@sundbynetvaerket.dk

Hvem er vi?

Dansk Selskab for Folkesundhed

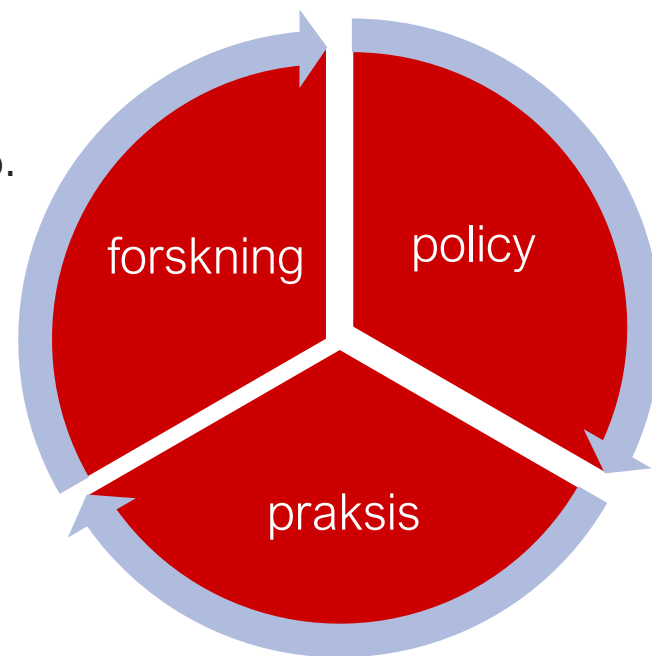
Danish Society of Public Health

Selskabets formål er at:

- fremme befolkningens sundhed
- forebygge sygdom
- begrænse konsekvenserne af sygdom
- mindske strukturel ulighed på sundhedsområdet

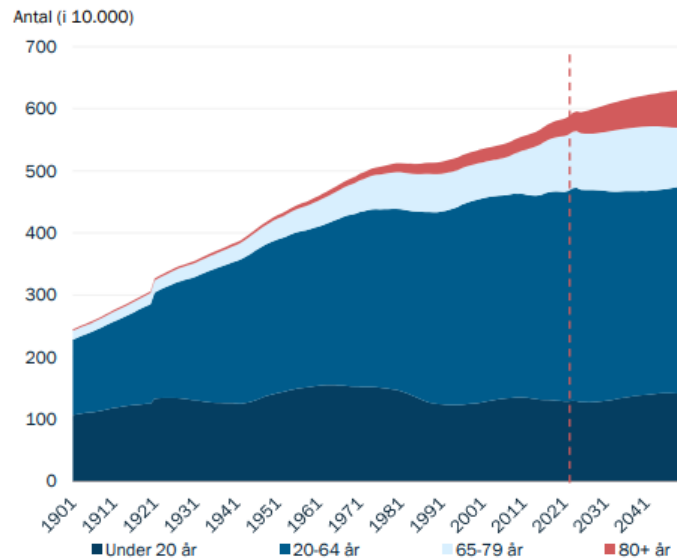
Selskabet arbejder for:

- at **fremme viden om** og indsigt i folkesundhed såvel i offentligheden som i relevante organer, forvaltningsmæssige sammenhænge m.v.
- at **fremme forskning og uddannelse**, herunder videre- og efteruddannelse indenfor området
- at **bidrage til at udvikle og understøtte brugen af metoder** til at forbedre vilkårene for udsatte grupper
- at **fremme organisering og planlægning af et sundhedsvæsen**, der skaber sammenhæng for borgere med mulig eller konstateret sygdom og funktionsevnetab.

Baggrunden for Sundhedsreformen

Figur 1: Befolkingstilvækst fordelt på aldersgrupper, 1901-2050F

Kilde: Danmarks Statistik, Statistikbanken, tabellerne BEFOLK1 samt FRDK123.

Anm: Stiplet rød linje indikerer begyndelsen af fremskrivning.

Debatindlæg om Folkesundhedslov og Reformen allerede i 2020

Foto: Lars Andersen

Sådan kan en folkesundhedslov løse vores alvorlige folkesundhedsproblemer

Hvis der er noget, COVID-19 har lært os, er det, at hvis folkesundheden bliver prioriteret fra centralt hold, arbejdet bliver koordineret, og der indgås partnerskaber med aktører, både inden for og uden for folkesundhedsarbejdet, så kan vi flytte bjerge. Derfor skal Danmark have en folkesundhedslov.

SEKS MEDLEMMER AF BESTYRELSEN I DANSK SELSKAB FOR FOLKESUNDHED

LÆS ARTIKLEN SENERE

INDLÆGGETS FORFATTERE:

Dansk Selskab for Folkesundhed:

- Nana Folmann Hempler (formand, Bestyrelsen)
- Signe Smith Jervelund (formand, Forskningsudvalget)
- Pernille Dam Naumann (næstformand, Bestyrelsen)
- Pernille Tanggaard Andersen (medlem, Forskningsudvalget)
- Kirsten Vinther-Jensen (formand, Folkesundhedsdagsudvalget)
- Helle Terkildsen Maindal (formand-elect, Bestyrelsen)

SUNDHEDSMONITOR
I DIN INDBAKKE

Tilmeld dig
Sundhedsmonitors
daglige nyhedsbrev med overblik,

DEBAT

Dansk Selskab for Folkesundhed: Vi ventede en sundhedsreform – de sendte en sygdomsreform

Der er behov for at tænke forebyggelse som noget meget bredere end blot nikotin- og alkoholforebyggelse, skriver seks bestyrelsesmedlemmer i Dansk Selskab for Folkesundhed.

► AUTOMATISK OPLÆSNING

Sommerferien lakker mod enden for mange, men den har betydet travlhed for de sundhedsaktører, som har til opgave at implementere den for nyligt vedtagne aftale om en sundhedsreform.

Reformen indebærer et forsøg på en ommøblering af sundhedsvæsenets bermudatrekant, hvor målet er at styrke det nære sundhedsvæsen. Ommøbleringen skal bl.a. tilgodesee, at andelen af ældre og multisyge vil vokse voldsomt de næste 10 år, hvilket vil øge presset på alle dele af sundhedsvæsenet.

Men er folkesundheden og forebyggelse og sundhedsfremme mon blevet glemt i farten?

Dansk Selskab for Folkesundhed

Indførelse af en folkesundhedslov

Formål: Styrke kommunernes arbejde med forebyggelse og sundhedsfremme på tværs af velfærdsområder og sikre alle borgere gode forudsætninger for et sundt og langt liv (Aftale om sundhedsreform, 15. nov. 2024).

AFTALE OM **SUNDHEDS- REFORM 2024**

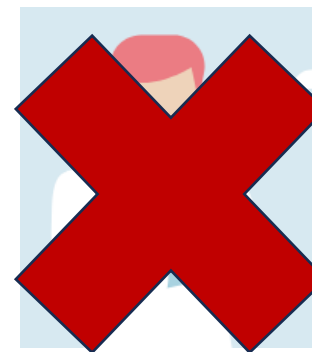

INDENRIGS- OG
SUNDHEDSMINISTERIET

Hvorfor fokusere på sundhedsfremme og forebyggelse?

Hvorfor fokusere på sundhedsfremme og forebyggelse?

7. Folkesundhedslov

Der er brug for et tværgående fokus på at styrke danskernes sundhed og mindske uligheden i sundhed, så flere kan leve et sundt og langt liv. Aftalepartierne er enige om at styrke den strukturelle forebyggelse i kommunerne ved at indføre en folkesundhedslov. Loven udarbejdes bl.a. med inspiration fra relevante organisationer og eksperter samt erfaringer fra fx Norges folkesundhedslov. Loven skal i sin formålsbestemmelse angive den overordnede retning og mål med en systematisk folkesundhedsindsats.

Strukturel forebyggelse handler om at skabe samfundsmæssige rammer og vilkår, der fremmer et godt helbred både fysisk og psykisk.

Det kan fx være gode rammer for motion og bevægelse i dagligdagen. Det kan også være røg- og nikotinfri miljøer eller partnerskaber om trivsel og sundhed med lokale ungdomsuddannelser, hvor der arbejdes systematisk med at skabe sunde vaner, inkluderende fællesskaber og god alkoholkultur. Loven forpligter kommunerne til at arbejde systematisk og tværs af velfærdsområde med at styrke folkesundheden og mindske uligheden i sundhed uden at det indebærer øget administration for kommunerne. Folkesundhedslovens tværgående fokus skal blandt andet omfatte den almene boligsektor med særligt fokus på områder kendetegnet ved social ulighed i sundhed. Aftalepartierne noterer sig, at der skal indgås en ny boligaftale om Landsbyggefonden, da den nuværende udløber med udgangen af 2026.

Loven skal sætte rammerne for, at kommunerne kan fastlægge konkrete mål for deres indsats. Kommunerne får frihed til at iværksætte de rammer og indsatser, der har effekt i forhold til lokale behov. Kommunernes arbejde med forebyggelse og sundhedsfremme skal foregå i et tæt samarbejde med civilsamfundet, de almene boligorganisationer, lokale virksomheder m.fl. Det kan fx ske ved at inddrage lokale foreninger og styrke samarbejdet med frivillige organisationer for, at flere børn, unge og voksne kan samles i aktive lokale fællesskaber. Det kan bl.a. medvirke til at forbedre den mentale sundhed og mindske ensomhed. Det kan også ske ved at etablere partnerskaber med lokale arbejdspladser og sætte fokus på trivsel og sundt arbejdsmiljø.

For at gøre det enklere for kommunerne at prioritere indsatserne og arbejde målrettet og effektivt, reviderer Sundhedsstyrelsen de eksisterende forebyggelsespakker. Aftalepartierne inviteres til drøftelser om forslag til folkesundhedslov, inden regeringen fremsætter lovforslag herom i 2026. Aftalepartierne er desuden enige om, at der nedsættes en følgegruppe med praktikere og uafhængige eksperter, der kan følge op på folkesundhedsloven og vejlede i forbindelse med implementeringen.

Sundhedsfremme på tværs af sektorer

Frihed for kommunerne

Inddragelse af civilsamfund, boligorganisationer mv.

Fagligt arbejde i SST

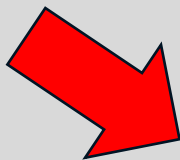
Dataspor

Løbende opfølgning

Ingen øget administration

Konkrete mål med afsæt i lokale data

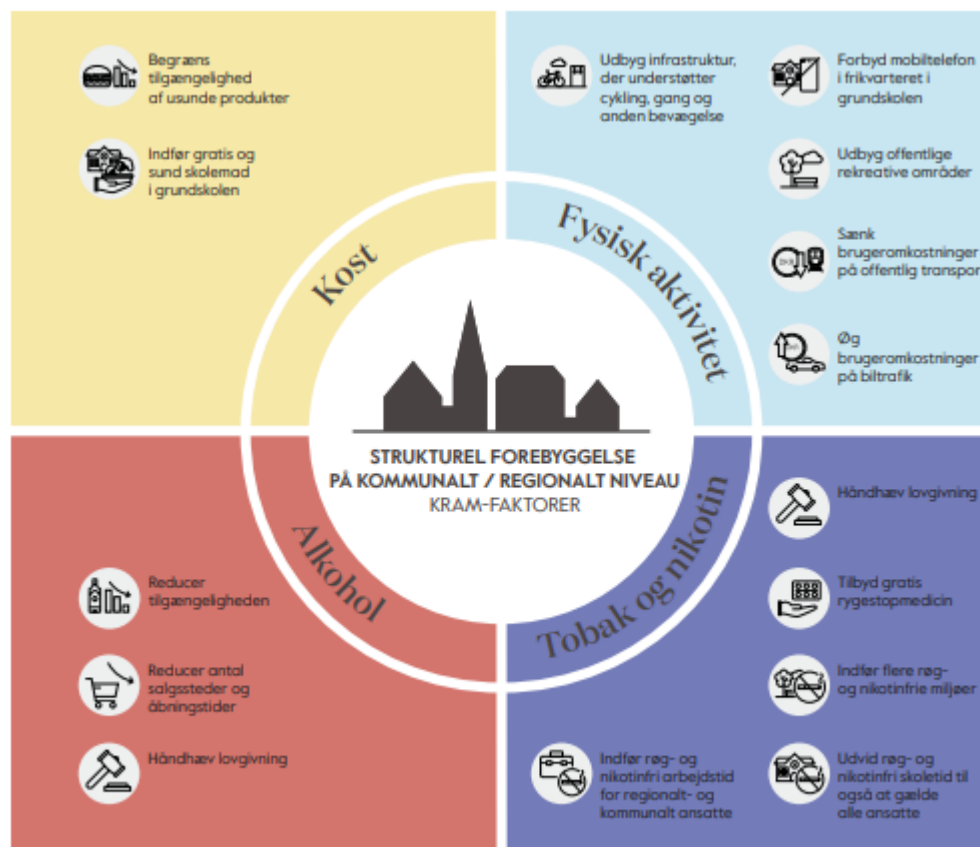
Nedsætte advisory-board

Strukturel forebyggelse skaber rammer der fremme sundhed

Vidensråd for Forebyggelses handleanvisninger for nedbringelse af social ulighed i sundhed

- Styrk den strukturelle forebyggelse
- Styrk specifikt den strukturelle forebyggelse rettet mod KRAM-faktorerne
- Styrk reguleringen af de kommercielle aktører

Figur 2: Oversigt over centrale, strukturelle tiltag målrettet hhv. kost, tobak og nikotin, alkohol og fysisk aktivitet på kommunalt niveau.

Så langt så godt....

- Loven skal styrke kommunernes arbejde med forebyggelse på tværs af sektorer.
- Fokus på strukturelle løsninger (fx. miljøer og rammer der fremmer fysisk aktivitet)
- Tværfagligt og tværsektorielt samarbejde (inkl. civilsamfund). Fokus på samarbejde med almene boligorganisationer, lokale virksomheder, civilsamfundet m.fl.
- Fokus på tilgængelighed og differentiering af tilbud.

MEN vi ønsker os mere.....

Hvad ser DSFF som centralt for en Folkesundhedslov ?

1. En folkesundhedslov bør **forpligte alle politiske niveauer** – nationalt, regionalt og kommunalt – til at integrere forebyggelse og sundhedsfremme i sektorer og politikområder gennem tæt samarbejde
2. Folkesundhedsloven skal bidrage til at **nedbryde silotænkningen** og samtænke løsninger på tværs af sektorer. Dette inkluderer et tæt samarbejde med civilsamfundet, hvor vi kan **mobilisere ressourcer** og engagement fra lokale foreninger, frivillige organisationer og borgere.
3. Folkesundhedsloven skal **definerer tydelige evidensbaserede krav til mål, ydelser og monitorering,** på samme måde som i det behandlende sundhedsvæsen.

På den måde kan loven bidrage til at fremmer folkesundheden på tværs af alle samfundslag og geografiske områder og således mindske social ulighed i sundhed.

Idrættens rolle og samarbejde

- Idrætten er en central aktør for at fremme fysisk aktivitet og generel sundhed i lokalsamfundet.

Karoline Grøn bæk Hansen · 2.
Specialkonsulent hos KL
2d ·

[Opret forbindelse](#)

Civilsamfundsorganisationer på scenen til KL's Børn og Unge Topmøde i Aalborg.

Engagerede organisationer deler erfaringer med værdifulde samarbejder med kommunerne – og opfordrer til, at kommunerne i endnu højere grad ser potentialet i at samarbejde lokalt med relevante civilsamfundsaktører.

Den fælles ambition? At sikre, at flere børn og unge bliver en del af vigtige fællesskaber.

For at lykkes kræver samarbejdet:

- ✓ Klar rollefordeling mellem kommune og civilsamfundet
- ✓ Fælles forpligtelse i et langvarigt samarbejde
- ✓ En ledelse, der prioriterer og understøtter samarbejdet

Når samarbejdet understøtter den lokale praksis, skaber det de bedste betingelser. Sammen kan civilsamfundet og kommunerne spille hinanden stærkere – til gavn for børn og unge.

Dette er et debatindlæg.

Indlægget er udtryk for skribentens holdning. Du er velkommen til at deltage i debatten – send dit indlæg til debat@idrætsmonitor.dk

DEBAT

HI-formand: Idrætsforeningerne skal ikke bære folkesundhedsloven alene

Kommunernes nye ansvar for folkesundhed skal ikke kun hvile på idrætsforeningernes frivillige kræfter, mener Henrik Høj-Caspersen. Ifølge ham vil folkesundhedsloven være en gylden mulighed for danske idrætsfaciliteter for også at byde ind på opgaven.

▶ AUTOMATISK OPLÆSNING

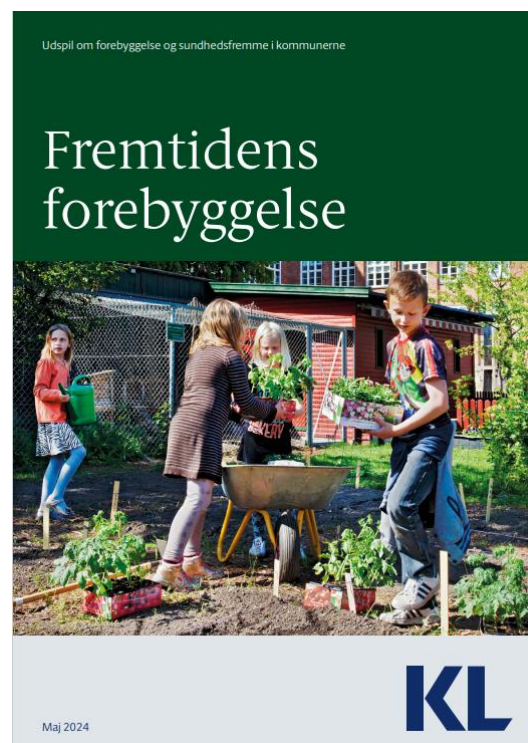

2025 er skudt i gang, og to ting kommer helt overordnet til at præge året og det strukturelle arbejde med idræt, herunder i særdeleshed danske idrætsfaciliteter.

Først og fremmest er der valg til kommunalbestyrelserne den 18. november 2025, og dernæst vil den kommende tid være præget af arbejde med forberedelserne til en ny folkesundhedslov, der er en udløber af den sundhedsreform, som blev vedtaget i efteråret af et flertal på Christiansborg.

Har de to ting noget med hinanden at gøre? Ja, i den grad!

Kommunerne er allerede godt i gang

Andet end idræt og bevægelse...

Strukturelle tiltag:

- Røg og nikotinfri arealer
- Alkoholforbud i omklædningsrummene og ingen salg af alkohol
- Sundere salg af mad og drikke i haller etc
- Hjælpe med at reducere social ulighed i sundhed ved at inkludere udsatte grupper og skabe inkluderende miljøer.

Tak for opmærksomheden

Spørgsmål og kommentarer

Dansk Selskab for Folkesundhed